

Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická/praktická část*

Jméno a příjmení studenta	Eva Göndöröová		
Studijní program	B 8206 Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimedia a design – Grafický design		
Forma studia	dálková	Akad. rok	2010/2011
Název práce	Teoretická část – Akvarel Praktická část – Aloha Hawaii, Ahoj Hawaj		
Oponent práce	MgA. Petra Jiroušková		

Teoretická část

Teoretická práce s názvem akvarel je tématicky v přímé návaznosti na praktickou část bakalářské práce. V první kapitole jsme se seznámili se samotnou technikou akvarelu a všemi výtvarnými teoretickými znalostmi související s akvarelem: složení a druhy akvarelových barev, podložky a podklady pro akvarel, fixace a uchování akvarelu. Postrádáme však zmínku o nástrojích – štětcích, které jsou pro techniku akvarelu speciální jak tvarově, tak vlasem.

Dle zadání „Kniha jako zdroj zábavy a poučení, zmapování vývoje a současnosti určitého typu knihy“ by se autorka měla soustředit především na knihu spjatou s ilustrací akvarelem, avšak v druhé kapitole se dovídáme spíše o proslulých akvarelistech v průběhu staletí zatímco bližší spjatost s knihou stojí v pozadí.

Ve třetí kapitole jsme odkázáni na akvarel v české ilustraci, kde se ocitáme rovnou v seznamu jmen bez jakéhokoliv úvodního zasvěcení do české ilustrace. Letem světem se dovídáme o jednotlivých autorech, při čemž nám není nijak přiblíženo, proč se jedná právě o tento výběr autorů. Můžeme si leda povšimnout, že se jedná převážně o autory ilustrací dětských knížek. Kam se pak ale poděli autoři jako Fischerová-Kvěchová Marie, Josef Lada, Radek Pilař, Květa Pacovská apod.? Dále je nutné konstatovat, že se autorka textu u českých ilustrátorů nedrží žádné jednotné koncepce zpracování. Nato, jak jsou texty o autorech, krátké považují tuto nejednotnost u práce na vysokoškolské úrovni za velkou nedůslednost. Konkrétně pro přiblížení ne u všech autorů máme životopisná data, o některých autorech se dovídáme od jejich narození, u jiných až o průběhu jejich života. Někde najdeme výčet ilustrovaných knih, jinde ne.

V poslední čtvrté kapitole, kde bychom se měli dovědět něco o současnosti, která je předmětem zadání, nalézáme jediného autora – Tomáše Císařovského (1962). Od té doby nastal asi „Konec ilustrátorů v Čechách“. Výběr Císařovského je vhodný pro propojení s praktickou částí Evy Göndöröové, kdy tento malíř obdobně jako autorka zachycuje akvarelem zážitky ze svých cest. Práci také obohacuje rozhovor s tímto umělcem. Zcela však postrádám

zachycení současných mladých ilustrátorů v daném tématu. Neobjevuje se ani jediná zmínka o mladých autorech či knihách, které v současnosti vycházejí. Například díky alternativnímu nakladatelství ilustrovaných knih pro děti Baobab vycházejí knihy nastupující generace výtvarníků – u techniky akvarelu si dovolím vyzdvihnout například Alžbětu Skálovou.

Práce jako celek obsahuje řadu nedostatků: u ukázek ilustrací z knih neznáme vydavatele, neobjevuje se jediná citace, množstvím textu se práce nepohybuje v požadovaném rozsahu 25–30 stran.

OTÁZKY: Byla práce konzultována pravidelně s vedoucím práce?

Návrh klasifikace E.....

Praktická část

Aloha Hawaii, Ahoj Hawaj

Kniha paní Evy Göndörövé je pro mne první zkušeností s exotikou Hawaje. Kdo by se bránil poznání „Ráje“, jak sama autorka píše. A tak usedám a snažím se naslouchat nepoznanému.

Bytelně zpracované pouzdro na knihu, kvalitní tisk, kvalitní papír, to vše jsou superlativy, které na nás dýchnou napoprvé. Publikace působí upřímným a snaživým dojmem. Lze vidět obětavost odevzdat se čistě ručnímu projevu technikou akvarelu včetně využívání maskovací tekutiny na bílá místa, bez zásahu počítače, samozřejmě nepočítaje finální digitální zpracování. Celou knihu provází autorčiny postřehy a setkání s exotikou. Ručně psaný text dodává knize na autenticitě a napomáhá nám proniknout k autorce blíže. Text kompozičně usazují zdařilé barevné lazurní skvrny, které dodávají celé knize na uvolněnosti a provázanosti.

Objevuje se nám však několik úrovní stylizace, které naopak knihu velmi rozbíjí. Především obálka se zcela svým pojetím vymyká tomu, co na nás čeká uvnitř knihy. Na obálce vidíme naivní zobrazení zeleně, popření prostoru, velkou míru stylizace, která je přímo v opozici s téměř fotorealistickou až encyklopedickou dokumentací o fauně a flóře uvnitř knihy. Právě grafik si musí uvědomit, že obálka mluví za vše, že jejím posláním je zaujmout a navodit atmosféru toho, co diváka čeká uvnitř knihy. Pokud by vnitřek knihy šel ruku v ruce s naivním až absurdním pojetím obálky, mohli bychom v ruce držet jakoby deník nějakého domorodce a kniha by mohla fungovat netradičním dojmem.

Škoda, že se autorce nepodařilo udržet jednotu a příjemné počáteční naladění dobrodružné deníkové atmosféry, které nám dává předsádka a mapka. Z předsádky jde cítit nejen barevnost vln, ale i jejich mohutnou energii. Je patrné, že malba proběhla s lehkostí. Oproti tomu nás však překvapí strana „Lei“. Kam se poděla ladnost pohybu hawajských tanečnic? Zachycení Hawajanů - ženy i muže - působí strnule až kýčovitě. Dochází zde k nešikovné kombinaci, snaživé popisnosti s popřením základní anatomie lidského těla, což vede k rozporuplnému výsledku.

Jako zdařilé dvoustrany, jak jsem se už zmínila, považuji předsádku, mapku a „Musím

letět, mám fořr“. Ty jsou plné energie, kuráže a lehkosti, která je akvarelu vlastní. Zbytek publikace je ukázkou takřka vědecké ilustrace, při které si autorka zdokonalila svou techniku. Nepodařilo se mi však z těchto stránek vyčíst momentální náladu, zachycení atmosféry... duši Hawaje. Barvy jsou syté, šťavnaté, ale motivy jsou bez imprese. Dvoustránky jsou převážně kompozičně zvládnuty, obzvláště pak „Jediné setkání...“ a „Jen v ráji stačí šnorchl“, ale pohybujeme se v samých detailech, které nám příběh krajiny Hawaje nevyjadřují. Jen těžko si tak můžeme udělat představu o krajině jako celku. Kde vlastně zobrazování živočichové žijí? Najdeme zde hluboký les, či například písčné pláže? Proč se při vizuálně zdařilém propojení s kresbičkami mechanicky opakují stejné motivy u kresbiček i u akvarelu (např. plod chlebovníku)? Proč se pro bohatší dobarvení divákovi v kresbičce raději nezobrazuje nářes celého mohutného stromu chlebovníku? To vše jsou otázky, které ve mně kniha jako divákovi vzbuzuje a odpověď nenalézám. Kniha nám neotvřrá cestu k pochopení krajiny jako celku „Aloha Hawai“.

Lze vidět určitý zápas autorky s lehkostí a spontánností. Soustředěností na dokonalé zobrazení se vytratilo kouzlo prchavého dojmu, který právě technikou akvarelu je zachytitelný. Postrádám život. Nejspíše dílo nevznikalo za šumu vln.

Jistě by bylo přínosem, kdyby takovému tématu bylo věnováno širší zpracování, tak, aby nebylo uzavřeno jen mezi deskami. Jsme na škole s komerčním zaměřením, musíme se snažit svou práci i co nejlépe prodat. Co třeba audio nahrávka z exotického prostředí, velký plakát Aloha Hawaii, či autorské pohlednice zaslané přímo z Hawaje? Nebo snad nechat vyznít akvarel na návrhu potahu slunečníku a lehátka? Jakýmkoli rozšířením by práce mohla získat na síle projevu.

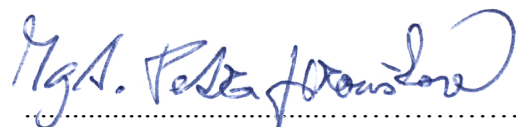
Myslím, že autorka je na půli cesty, kdy zvládá studijní malbu akvarelem. Nyní by mohla nastat fáze ovládnutí techniky ve své lehkosti a osobní stylizaci. Věřím, že tato kniha posunula samotnou autorku dál a že se jí skicák stane příjemným společníkem k zachycení dojmů a fantazie ve vyšším přesahu.

OTÁZKY:

1. Jaké množství ilustrací vzniklo? Byl proveden do knihy výběr ilustrací?
2. Co bylo předlohou pro ilustrace: skutečnost, fotografie, encyklopedie nebo fantazie?

Návrh klasifikace D.....

V(e) Rožnově p. R. dne 6. 6. 2011.....

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně